

Ο ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ ΒΙΛΛΕΜΕΡ

(Μυθιστορία Γεωργίας Σάνδ.—Μετάφρασις Α. Β.)

Συνέχεια· ἴδε προηγούμενον φύλλον.

Ἡ Καρολίνα ἤσθάνετο ἀληθῆ σεβασμὸν πρὸς τὸν ἄνδρα ἐκείνον, οὐτινος ἐξετίμων μὲν πάντες τὸν χαρακτῆρα, δὲν διεγίνωσκον ὁμῶς καὶ τὴν διάνοιαν οὐδ' ἐμάντευον τὴν λεπτοφυΐαν. Ἐν τούτοις ὄσση καὶ ἂν ἤσθάνετο ἐκ τῆς συνομιλίας αὐτῶν εὐχαρίστησιν, προσεπάθει νὰ συνοψίσῃ καὶ σαφηνίσῃ αὐτὴν ἐν τῇ διανοίᾳ τῆς. Οἱ διαλογισμοὶ τῆς ἦσαν ταχεῖς. Ἐνῶ δὲ περιήρχετο τὴν αἴθουσαν, ἵνα περιποιηθῇ τοὺς προσερχομένους διὰ τῆς χάριτος ἐκείνης καὶ συστολῆς ἅς τῇ ἐπέβαλλον ἡ θέσις τῆς, καὶ ὧν τὸ μυστήριον εἶχε κάλλιστα καὶ μόνη τῆς ἐννοήσει, ἠπόρει καθ' ἑαυτὴν διατὶ ὁ μαρκήσιος ἐφάνη ταλαντευόμενος μεταξὺ δύο τριῶν ἀλληλοδιαδόχων ἰδεῶν ἐνῶ τῆς ὠμίλει. Τὸ κατ' ἀρχὰς εἶχε φανῆ διατεθειμένος νὰ τὴν μεμψῆθῇ ὅτι ἐπίστευσεν εἰς τὰς κολακείας τοῦ δουκός. Εἶτα συνεδούλευσεν αὐτὴν φιλικῶς περὶ τοῦ πρακτέου, ἂν αἱ προσβολαὶ ἐκείνου ἐξηκολούθουν, καὶ τέλος, ὅτε αὐτὴ ἐξέφρασε τὴν δυσαρέσκειαν ἣν ἐξ αὐτῶν ἤσθάνετο, ἔσπευσε νὰ τὴν καθησυχάσῃ. Οὐδέποτε εἶχεν ἰδεῖ αὐτὸν διατάζοντα, καὶ ἂν ἐνίοτε ἦτο δειλὸς τοὺς λόγους, οὐδέποτε ἦτο δειλὸς τὸ φρόνημα.

— Ἀφ' ἐνός μὲν, διελογίσθη, θὰ μ' ἔκρινεν ἀπερίσκεπτον, καὶ θὰ γνωρίζῃ ὅτι ὁ ἀδελφός του διάθεσιν ἔχει νὰ καταχρασθῇ τὴν ἀπερισκεψίαν μου· ἀφ' ἑτέρου θὰ ἔγεινα, φαίνεται, ἤδη πραγματικῶς πολὺ περισσώτερον ἀναγκαῖα εἰς τὴν ἀγαπητὴν του μητέρα, παρ' ὅσον ἦτο δυνατόν νὰ φαντασθῶ. Ὅπως δὴποτε ὑπάρχει κάτι τί εἰς ὅλα αὐτά, τὸ ὁποῖον δὲν γνωρίζω καὶ τὸ ὁποῖον θὰ μοῦ ἐξηγήσῃ, ἐλπίζω, βραδύτερον. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, εἶμαι ἐλευθέρω. Πενταχόσια φράγκα δὲν θὰ μὲ δεσμεύσουν, οὔτε μίαν ἡμέραν οὔτε μίαν ὥραν, εἰς θέσιν ταπεινωτικὴν. Δὲν ἔστειλα ἀκόμη τὴν ἀπάντησίν μου εἰς τὴν Ἰουστίναν.

Βλέπει τις ὅτι ἡ εὐθεΐα καὶ χρηστὴ συνείδησις τῆς δεσποινίδος Σαίν — Ζενέ οὐδόλως ἠρμήνευε τὰς ἀποσιωπήσεις τοῦ μαρκησίου ὡς ὑποκρυπτούσας ἄτοπὸν τι αἴσθημα ἢ ζηλίας ὁρμῆν. Ἄν ὁμῶς ἠρωτᾶτο τὴν στιγμὴν αὐτὴν καὶ ὁ μαρκήσιος, ἠδύνατο ἀρᾶ γε ν' ἀπαντήσῃ μεθ' ὁμοίας πεποιθήσεως: «οὐδὲν ἄλλο αἰσθάνομαι ἢ συμπαθῆ ὑπόληψιν καὶ μέριμναν υἱικὴν;»

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ὁ μαρκήσιος ἦτο δυσηρεστημένος πρὸς τὸν ἀδελφόν του καὶ ἤκουεν αὐτὸν μετὰ πολλῆς δυσθυμίας. Ὁ δούξ, ἐπιστρέψας εἰς τὴν αἴθουσαν μετὰ τῆς μητρὸς του, ἐκάθισε πλησίον του, ὅπισθεν τοῦ κλειδοκουμβάλου, ὅπου

ἐκάθητο συνήθως ὁ μαρκήσιος, διότι ἡ θέσις ἦτο κεκρυμμένη οὕτως εἰπεῖν καὶ μεμονωμένη, καὶ ὠμίλει πρὸς αὐτὸν ταπεινῆ μὲν τῇ φωνῇ ἀλλὰ μετὰ πολλῆς ζωηρότητος.

— Λοιπὸν! τῷ ἔλεγε· τὴν εἶδες μόνην πρὸ μικροῦ· τῆς ὠμίλησες δι' ἐμέ;

— Παράδοξος ἡ ἐπιμονή σου! ἀπήντησεν ὁ Κ. Βιλλεμέρ.

— Διόλου παράδοξος, ὑπέλαθεν ὁ δούξ, ὡσεὶ ἐξακολουθῶν ἐκμυστήρευσιν γενομένην ἤδη. Εἶμαι κατάπληκτος, συγκεκινημένος, . . . ἐρωτευμένος, ἂν θέλῃς. Ἐρωτευμένος μαζὺ τῆς, εἰς τὴν τιμὴν μου! Δὲν ἀστειεύομαι! Θὰ μὲ μεμψῆθῃς δι' αὐτό, ὅταν πρώτην φοράν εἰς τὴν ζωὴν μου σοῦ ἐμπιστεύομαι τὰ μυστικά μου; Δὲν τὰ ἐσυμφωνήσαμεν σήμερον τὸ πρῶτ; Δὲν ὠρκίσθημεν νὰ λέγωμεν ὅλα μεταξὺ μας καὶ νὰ εἴμεθα οἱ καλλίτεροι φίλοι; Σὲ ἠρώτησα ἂν ἤσθάνεσο τίποτε διὰ τὴν δεσποινίδα Σαίν—Ζενέ, καὶ μοῦ ἀπήντησες σοβαρώτατα ὄχι. Μὴ σοῦ φαίνεται λοιπὸν παράδοξον ὅτι σοῦ ζητῶ νὰ μοῦ χρησιμεύσῃς πλησίον τῆς.

— Φίλε μου, ἀπήντησεν ὁ μαρκήσιος, ἔκαμα ἀκριβῶς τὸ ἐναντίον ἀφ' ὅτι ζητεῖς· τῆς εἶπα νὰ μὴν ὑποθέτῃ ὅτι σπουδαιολογεῖς.

— Ἄ, προδότα! ἀνέκραξεν ὁ δούξ ἐν εἰλικρινεῖ καὶ ἀβιάστῳ φαιδρότητι, ἣτις ἐφαίνετο ἐπικυρούσα τὰς παλαιὰς αὐτοῦ προκαταλήψεις κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ του· τοιοῦτοτρόπως λοιπὸν ὑπηρετεῖς σὺ τοὺς φίλους σου! Θαυμάσιος Πυλάδης, μὰ τὴν ἀλήθειαν. Ἀπὸ τὴν πρώτην εὐθὺς στιγμὴν παραιτεῖται! Μὲ μίαν του πνοὴν διαλύει τὰ ὄνειρά μου καὶ σβύνει τὰς ἐλπίδας μου! Μὰ τί λοιπὸν θέλεις νὰ γείνω, ἀφοῦ μ' ἐγκαταλείπεις τοιοῦτοτρόπως;

— Διὰ τοιοῦτου εἶδους ὑπηρεσίας, τὸ βλέπεις, εἶμ' ἐντελῶς ἄχρηστος.

— Βέβαια· ἡ πρώτη δυσκολία σ' ἀποθαρρύνει. Ἐγὼ ὁμῶς τὸναντίον ἐπιμένω. Εἰς τὴν καρδίαν μου δὲν ἔχω πλέον ἄλλον παρά σέ, καὶ εἰς σέ μόνον τοῦ λοιποῦ θὰ ὀμιλῶ περὶ τῶν νέων μου ἐρώτων.

— Δι' αὐτὸν τοῦλάχιστον περὶ τοῦ ὁποίου πρόκειται, μοῦ δίδεις τὸν λόγον σου ὅτι θὰ τὸ κάμῃς;

— Τί, φοβεῖσαι μήπως τὴν ἐκθέσω;

— Θὰ ἐλυπούμην πολὺ ἂν συνέβαινε.

— Καὶ διατὶ; λέγε νὰ ἰδοῦμεν.

— Διότι εἶνε ὑπερήφανος, εὐέγγικτος ἴσως, καὶ διότι θὰ ἐγκατέλειπεν ἐπὶ τέλους τὴν μητέρα, ἢ ὁποία τὴν τρελλαίνεται, δὲν τὸ παρετήρησες;

— Ναὶ καὶ αὐτὸ ἀκριβῶς μ' ἐτρέλλανε. Πρέπει ἀληθῶς νὰ ἦνε κόρη μὲ πολὺ πνεῦμα καὶ μὲ πολλὴν καρδίαν! Ἡ μητέρα τὸ ἐνόησε θαυμάσια. Ἀπόψε, ἀφοῦ μ' ἐπέπληξεν ὀλίγον διὰ τὰς ἀστειότητάς μου, ὡς τὰς ὀνομάζει, τὴν ἀνύψωσεν εἰς τοὺς πέντε οὐρανοὺς. Δὲν ἐφέρθης, μοῦ εἶπε.

καθώς ἔπρεπε μὲ τὴν Καρολίαν. Εἶνε κόρη, τὴν ὁποίαν δὲν σοῦ εἶνε ἐπιτετραμμένον νὰ βάζεις εἰς τὸν νοῦν σου. Τί ὄργή! ἤμπορεῖ κανεὶς, μοῦ φαίνεται, νὰ ὀνειρεύεται. Αὐτὸ δὲν βλάπτει κανένα. Κύτταξε ὅμως τί εὐμορφὴ ποῦ εἶνε! τί ζωντανὴ μέσα εἰς ὅλας αὐτάς τὰς ἀλειμμένας γυναῖκας. Τὸ φῶς κυματίζει οὕτως εἰπεῖν ἐπὶ τῆς φυσικῆς χραιᾶς τοῦ προσώπου της· ἡ μορφή της δὲν ἔχει τὴν ἀπότομον ἐκείνην ἐπιφάνειαν, μὲ τὴν ὁποίαν περιβάλλει τὸ ψιμίθιον τῶν ἄλλων γυναικῶν τὰ πρόσωπα. Τί τὰ θέλεις! ἡ ὠραιότης της εἶνε ἀνωτέρα τῆς θέσεώς της. Ἡ μητέρα δὲν θὰ ἤμπορεῖ ποτὲ νὰ τὴν κρατήσῃ. Ὁ ἀνάψῃ κύκλω της πυρκαϊάν, καὶ ἂν μείνῃ φρόνιμη, θὰ τὴν ζητήσουν εἰς γάμον.

— Ἐπομένως, ὑπέλαβεν ὁ μαρκήσιος, δὲν πρέπει νὰ τὴν συλλογίζεσαι.

— Διατί ὄχι; ἠρώτησεν ὁ δούξ. Δὲν εἶμαι πτωχός, χωρὶς περιουσίαν; Δὲν εἶνε ἀπὸ γένος; Ἡ ὑπόληψις της δὲν εἶνε ἄθικτος; Τί θὰ εἶχε νὰ εἰπῇ ἡ μητέρα; αὐτή, ἡ ὁποία τὴν ὀνομάζει ἤδη κόρην της καὶ θέλει νὰ τὴν σέβωμαι ὡς νὰ ἦτον ἀδελφή μας;

— Ὁ ἐνθουσιασμός σας εἶνε ὑπερβολικός, . . . ἢ μᾶλλον ἡ ἀστείότης σας, εἶπεν ὁ μαρκήσιος, κατὰπληκτος ἐξ ὧσων ἦκουε.

— Ἄ, ἄ! διελογίσθη ὁ δούξ, μοῦ ὀμιλεῖ τώρα μὲ σᾶς. . .

Κ' ἐξηκολούθησεν ὑποστηρίζων σοβαρώτατα, ὅτι ἦτο ἰκανός καὶ νὰ νυμφευθῇ ἐν ἐσχάτῃ ἀνάγκῃ τὴν δεσποινίδα Σαιντ—Ζενέ.

— Ὁ ἀπροτίμων, προσέθηκεν, ἀπλὴν ἀπαγωγὴν. Ἄλλὰ δὲν ἔχω πλέον δυστυχῶς, τὰ μέσα ν' ἀπαγάγω. . . οὐδὲ τὴν πλύστριάν μου. Ἐπειτα εἶνε καὶ καιρὸς ν' ἀλλάξω βίον. Σὲ τὸ εἶπα, καὶ ἀφοῦ σὲ τὸ εἶπα, ἐτελείωσε. Ἀπὸ σήμερον γενικὴ μεταμόρφωσις. Ὁ ἀ ἰδῆς ἄνθρωπον νέον, ἄνθρωπον τὸν ὁποῖον οὐδ' ἐγὼ ὁ ἴδιος γνωρίζω, καὶ ὁ ὁποῖος θὰ ἐκπλήξῃ καὶ ἐμὲ τὸν ἴδιον. Ἄλλ' αἰσθάνομαι ἤδη, ὅτι ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς εἶνε ἰκανὸς ὅλα νὰ τὰ κάμῃ, νὰ πιστεύσῃ, νὰ ἀγαπήσῃ, καὶ νὰ νυμφευθῇ ἀκόμη. Τώρα, καλὴν νύκτα, ἀδελφέ. Σοῦ εἶπα τὴν τελευταίαν μου λέξιν. Ἄν δὲν τὴν ἐπαναλάβῃς εἰς τὴν δεσποινίδα Σαιντ—Ζενέ, θὰ εἰπῇ ὅτι δὲν θέλεις νὰ συντελέσῃς εἰς τὴν ἀναμόρφωσίν μου.

Ὁ δούξ ἀπεμακρύνθη, καὶ ὁ ἀδελφός του ἀπέμεινε κατὰπληκτος, τὸ μὲν ἀναγκαζόμενος νὰ πιστεύσῃ εἰλικρινῶς τὸ στιγμιαῖον πάθος του, τὸ δὲ ἀγκυκτωῦν ἐπὶ τῇ σκευωρίᾳ ἧς ἐκαλεῖτο νὰ γείνῃ συνένοχος.

— Ὅχι, ὄχι, . . . ἔλεγεν ἐπιστρέφων οἴκαδε. Ὅλ' αὐτὰ εἶνε ἀποτελέσματα τῆς φυσικῆς του ἐπιθυμίας, τῆς ἀνοησίας του, τῆς ἐλαφρότητός του, ἴσως καὶ τοῦ οἴνου! Σήμερον ἐν τούτοις εἰς τὸ δάτος μὲ ἠρώτησε περὶ τῆς Καρολίνας μὲ τὸσον

παράδοξον ἐπιμονήν, καὶ σχεδὸν ἐν μέσῳ τῶν ἰδικῶν μου ἐκμυστηρεύσεων περὶ τοῦ παρελθόντος, τὰς ὁποίας ἀπεδέχθη μὲ ἀληθῆ συγκίνησιν καὶ μὲ δάκρυα εἰς τοὺς ὀφθαλμούς. Τί ἄνθρωπος λοιπὸν εἶνε ὁ ἀδελφός μου! Πρὸ δώδεκα ὥρῶν ἐσυλλογίζετο ν' αὐτοκτονήσῃ. Ἐμίσει ἐμὲ καὶ ἐβδελύσσετο τὸν ἑαυτὸν του. Ἐπειτα ἐνόμισα ὅτι ἐνίκησα τὴν καρδίαν του. Ἐκλαυσεν εἰς τὰς ἀγκάλας μου. Ὅλην τὴν ἡμέραν ἦτο ἀφελῆς, πλήρης τρυφερότητος καὶ ἀγαθότητος καὶ διαχύσεως, καὶ τώρα . . . δὲν ἤξεύρω πλέον τί εἶνε. Μήπως τὸ λογικόν του ἐβλάβη ἐν μέσῳ τῆς ἀγαλινώτου ζωῆς τὴν ὁποίαν ἐζήσεν ἕως τώρα, ἢ μήπως μ' ἐπεριπαίξει σήμερον ὅλην τὴν ἡμέραν; Εἶμαι ἄρ' ἀ γὰρ θύμα τῆς ἀνάγκης τὴν ὁποίαν αἰσθάνομαι ν' ἀγαπήσω; Ὁ ἀ μετανοήσω, ἢ μὴ ἀνέλθω τὸ βαρὺ καθήκον νὰ νοσοκομήσω ἀσθενῆ ἐγκέφαλον;

Ὁ μαρκήσιος ἀπεδέχθη φρόντιον τὴν τελευταίαν ταύτην ὑπόθεσιν ὡς τὴν ἥττον φοβεράν. Πλὴν τούτου ὅμως εἶχε καὶ ἄλλην ἀγωνίαν. Ἡσθάνετο ὅτι προσεβάλλετο ἐν τῇ καρδίᾳ του καὶ ἄλλο τι αἰσθημα, ὅπερ δὲν ὠμολόγει κἂν πρὸς ἑαυτὸν οὐδὲ ἤξευρε τί ἀκριβῶς ἦτο. Ἡθέλησε νὰ ἐργασθῇ καὶ εἰργάσθη κακῶς. Κατεκλίθη καὶ ἐκοιμήθη ἔτι χειρόν.

Ὁ δούξ ἐν τούτοις ἔτριβεν ἀφελῶς τὰς χεῖράς του.

— Ἐπέτυχα! ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν. Ἡῦρα τὸ ἀντιδραστήριον κατὰ τῆς ἀπελπισίας του. Πτωχέ μου ἀδελφέ! Τοῦ ἐσῆκωσα τὰ μυαλά, τοῦ ἐξύπνησα τοὺς πόθους του, καὶ διήγειρα τὴν ζηλοτυπίαν του. Τώρα εἶνε ἐρωτευμένος! Ὁ ἀ θεραπευθῇ καὶ θὰ ζήσῃ! Τὸ πάθος μόνον διὰ τοῦ πάθους θεραπεύεται! Ἡ μητέρα βεβαίως δὲν ἐφηντάζετο αὐτὸ τὸ ἰατρικόν. Ἄν δὲ προκύψῃ κἂν ἐκ σκάνδαλον, θὰ μὲ συγχωρήσῃ χωρὶς ἄλλο ὅταν μάθῃ ὅτι ὁ ἀδελφός μου θ' ἀπέθνησκεν ἀπὸ τὴν λύπην του καὶ τὴν ἀρετὴν του.

Ὁ δούξ δὲν ἠπατάτο ἴσως· ἄλλος δὲ τις φρονιμώτερος θὰ ἦτο πολὺ ὀλιγώτερον εὐφυής. Ὁ ἀ προσεπάθει νὰ συνδιαλλάξῃ τὸν μαρκήσιον πρὸς τὴν ζωὴν διὰ τοῦ πρὸς τὰ γράμματα ἔρωτος, διὰ τῆς υἱικῆς στοργῆς, διὰ τοῦ λογικοῦ καὶ τῆς ἠθικῆς, . . . πραγμάτων ἀξιολόγων ἀναντιρρήτως, ἅτινα ὅμως ὁ ἀσθενὴς ἀπὸ μακροῦ ἤδη μάτην ἐπέκαλετο εἰς θεραπείαν του. Ἄλλ' ὁ δούξ ἐφαντάζετο, ἐξ ἰδίας ἀπόψεως κρίνων τὰ πράγματα, ὅτι κατῴρθωσθε τὰ πάντα νὰ σώσῃ, καὶ δὲν ὑπέθετεν ὅτι πρὸς φύσιν τοσοῦτον ἐμπαθῆ ὡς ἡ τοῦ ἀδελφοῦ του ἡ θεραπεία ἠδύνατο ν' ἀποβῇ χειρῶν τῆς νόσου. Γνωρίζων ἐξ ἰδίων τὴν ἀνθρωπίνην ἀδυναμίαν, ὑπελάμβανεν ἀδυνάτους σχετικῶς καὶ πάσας τὰς γυναῖκας, ἀνεξαίρετως. Ἐνόμιζεν ὅτι ἡ Καρολίνα δὲν ἤθελε καὶ παλαίσει, ἐπίστρεψε δὲ ὅτι ἦτο ἤδη ἰκανῶς διατεθει-

μένη ν' αγαπήσῃ τὸν μαρκήσιον. Οὐδ' ἐσκέπτετο κἄν ὅτι ἡ τοῦ γάμου ἐλπίς θά ἦτο ἀναγκαία ἵνα νικηθῇ.

— Εἶνε καλὴ κόρη, διελογίζετο, ἀφιλοκερδῆς καὶ διόλου φιλόδοξος. Τὴν ἔκρινα ὀρθῶς ἐκ πρώτης ὄψεως καὶ ἡ μήτηρ μου βεβαίῃ ὅτι δὲν ἀπατώμαι. Θὰ ἐνδώσῃ διότι θὰ αἰσθανθῇ τὴν ἀνάγκην νὰ αγαπήσῃ, ἴσως καὶ διότι θὰ γοητευθῇ. Ὁ ἀδελφός μου ἔχει πολλὰ γόητρα διὰ γυναῖκα νόημονα. Ἄν τοῦ ἀντιστῇ δι' ὀλίγον καιρὸν, τὸσον τὸ καλλίτερον. Ἡ μήτηρ μου δὲν θὰ ἐνόησῃ τίποτε, ἀλλὰ καὶ ἂν ἐνόησῃ θὰ εὕρῃ ἀσχολίαν... νὰ διασκεδάσῃ τὴν πληξίν της. Θὰ παραινέσῃ τὴν ἀρετὴν, καὶ θὰ ὑποκύψῃ τέλος εἰς τὴν συγκίνησιν. Εἶνε καλὴ.

Ὁ δούξ ὑπελόγιζεν ἀτελέστατα ταῦτα πάντα, ὡν βάσις ἦτο ἡ ἀνηλικιότης. Συνεικνέτο δὲ καὶ αὐτὸς ἐκ τῶν ὑπολογισμῶν του, παιδαριωδῶς σκεπτόμενος, ὡς ἐνίστε συμβαίνει εἰς τοὺς ἐκ διαφορᾶς ἐξηγητημένους. Ἐμειδία καθ' ἑαυτόν, φρανταζόμενος ἤδη τὴν ὠραίαν κόρην πίπτουσαν θυμα τῶν σκευωριῶν του, καὶ ἂν τις τὸν ἠρώτα τὴν στιγμὴν ἐκείνην, θ' ἀπεκρίνετο γελῶν ὅτι ἡσχολεῖτο εἰς κατασκευὴν εἰδυλλιακοῦ μυθιστορήματος, ἵνα προσιμιάσῃ τὸν αἰσθηματικὸν καὶ ἄθῳον βίον, ὃν ἔμελλε ν' ἀσπασθῇ.

Ἐμεινεν ὅλην τὴν ἐσπέραν εἰς τῆς μητρὸς του καὶ κατώρθωσε νὰ τύχῃ τὴν Καρολίαν καὶ νὰ τῆς ὀμιλήσῃ.

— Ἡ μητέρα μου μ' ἐμάλωσε, τῇ εἶπε. Φαίνεται ὅσι σὰς ἐφάρθην πολὺ ἀνόητα; Δὲν τὸ ἐφρανταζόμεν κἄν, ἀφοῦ μάλιστα ἐπιθυμία μου ἦτο νὰ σὰς δεῖξω ὅλον μου τὸ σέβας. Τέλος πάντων ἡ μητέρα μου μ' ἐζήτησε τὸν λόγον τῆς τιμῆς μου, νὰ μὴ σκεφθῶ κἄν ἐρωτολογία μὰζυ σας, καὶ τὸν ἔδωκα χωρὶς νὰ διστάσω. Εἶσθε ἡσυχος τώρα;

— Τόσον περισσότερον ὅσον οὐδέποτε εἶχα ἀνυποχῆσει.

— Ἐξάρετα. Ἀφοῦ ἡ μητέρα μου μὲ ἀναγκάζει νὰ εἶπω ἀγροίκως εἰς μίαν γυναῖκα ὅ,τι ποτὲ δὲν λέγεται πρὸς αὐτήν, ἄς γείνωμεν φίλοι, καὶ ἄς ἀρχίσωμεν ἀπὸ τὴν εἰλικρίνειαν. Ὑποσχεθῆτέ μου νὰ μὴ μὲ κακολογήσητε πλέον εἰς τὸν ἀδελφόν μου.

— Πλέον; Καὶ πότε σὰς ἐκακολόγησα;

— Δὲν παρεπονέθητε ἀπόψε εἰς αὐτὸν κατὰ τῆς αἰθαδείας μου;

— Εἶπα ὅτι ἐφοβούμην τοὺς ἐμπαιγμούς σας, καὶ ὅτι ἂν ἐξηκολούθουν, θ' ἀνεχώρουν, . . . τίποτε ἄλλο.

— Πολὺ καλὰ, διελογίσθη ὁ δούξ, εἶνε ἤδη εἰς πολὺ καλλιτέρας σχέσεις παρ' ὅσον ἤλπίζα. Ἄν σὰς ἤρχετο ἡ ἰδέα ν' ἀφήσετε τὴν μητέρα μου ἕνεκα ἐμοῦ, ὑπέλαθε, θὰ μὲ κατεδικάζετε ν' ἀπομακρυνθῶ κ' ἐγώ.

— Δὲν θὰ εἶχε νόημα! Γιὸς νὰ ὑποχωρήσῃ εἰς ξένην.

— Καὶ ὅμως τὸ ἔχω ἀπόφασιν, ἂν σὰς δυσαρεστῶ καὶ σὰς τρομάζω. Μείνατε ὅμως, σὰς παρακαλῶ, καὶ διατάξατέ με ὅ,τι θέλετε. Θέλετε νὰ μὴ σὰς βλέπω, νὰ μὴ σὰς ἀποτείνω τὸν λόγον, νὰ μὴ σὰς χαιρετῶ κἄν;

— Καμμίαν προσποίησην, οἰανδήποτε, δὲν ἀπαίτω. Εἶσθε τόσον πνευματώδης καὶ τοῦ κόσμου ἄνθρωπος, ὥστε ἐνόησατε βεβαίως, ὅτι δὲν κατέχω τὴν τέχνην ἐκείνην τοῦ λόγου, ἡ ὁποία ἀπαίτεται διὰ νὰ πολεμήσω μὰζυ σας.

— Εἶσθε πολὺ μετριόφρων. Ἄλλ' ἀφοῦ δὲν θέλετε ἡ ἔκφρασις τοῦ θαυμασμοῦ ν' ἀναμιγνύεται μὲ τὴν ἔκφρασιν τοῦ σεβασμοῦ μου, καὶ ἀφοῦ σὰς φοβίζει καὶ σὰς λυπεῖ τόσον ἡ προσοχὴ τὴν ὅποιαν διεγείρετε, ἡσυχάσετε, ἡ παραγγελία σας ἀρκεῖ. Δὲν θὰ ἔχετε πλέον ἀφορμὴν παραπόνων ἐναντίον μου· τὸ ὀρκίζομαι εἰς ὅ,τι ἱερώτερον ἔχει ὁ ἄνθρωπος, εἰς τὸ ὄνομα τῆς μητρὸς μου.

Ἐπανορθώσας οὕτω τὸ σφάλμα τοῦ ὁ δούξ καὶ ἡσυχάσας τὴν Καρολίαν, ἧς ἡ ἀναχώρησις θὰ διεκινδύνευε τὰ σχέδιά του, ἤρχισε λαλῶν πρὸς αὐτὴν περὶ τοῦ Οὐρβανοῦ μετ' ἀληθοῦς ἐνθουσιασμοῦ. Τοσαύτην δὲ εἶχον οἱ περὶ αὐτοῦ λόγοι του εἰλικρίνειαν, ὥστε πᾶσα προκατάληψις τῆς δεσποινίδος Σαίν—Ζενὲ διελύθη. Τὸ πνεῦμά της ἀνέλαθε τὴν προτέραν του γαλήνην, κ' ἔσπευσε νὰ γράψῃ εἰς τὴν Καμίλλην ὅτι πάντα εἶχον καλῶς, ὅτι ὁ δούξ ἦτο ἀναντιρρήτως πολὺ καλλίτερος τῆς φήμης του, καὶ ὅτι ὅπωςδῆποτε εἶχεν ὑποσχεθῆ ἐπὶ λόγῳ τιμῆς νὰ τὴν ἀφήσῃ ἡσυχον.

Ἐφ' ὅλον τὸν μετέπειτα μῆνα ἡ Καρολίνα εἶδε πολὺ ὀλίγον τὸν μαρκήσιον Βιλλεμέρ. Εἶχεν οὗτος ν' ἀσχοληθῇ περὶ τὰς λεπτομερείας τῆς ἐκκαθαρίσεως τῶν χρεῶν τοῦ ἀδελφοῦ του, εἶτα δὲ ἀνεχώρησε, λέγων μὲν εἰς τὴν μητέρα του ὅτι ἀπῆρχετο εἰς Νορμανδίαν νὰ ἰδῇ ἱστορικὸν τινα πύργον, οὗτινος τὸ σχέδιον ἦτο ἀναγκαῖον διὰ τὸ σύγγραμμά του, τραπείς δὲ ἀληθῶς πάντη ἀντίθετον δρόμον, κ' ἐμπιστευθεὶς εἰς τὸν δούκα μόνον, ὅτι ἀπῆρχετο νὰ ἰδῇ, πάντη ἀγνώριστος, τὸν υἱόν του.

Καὶ ὁ δούξ δὲ ἀφ' ἑτέρου ἡσχολεῖτο πολὺ περὶ τὴν μεταβολὴν τῆς οἰκονομικῆς του καταστάσεως. Ἐπώλησε τοὺς ἵππους του καὶ τὴν ἀποσκευὴν αὐτοῦ· ἀπέβαλε τοὺς ὑπηρέτας του καὶ κατ' αἴτησιν τῆς μητρὸς του κατόκησε προσωρινῶς εἰς τὸν διάμεσον ὄροφον τοῦ μεγάρου της, ὅπερ ἔμελλε μὲν νὰ πωληθῇ καὶ αὐτό, ἀλλ' ἐπὶ τῷ ὄρφι ὅτι ὁ μαρκήσιος θὰ ἔμενεν ἐπὶ δεκαετίαν ὁ κύριος αὐτοῦ ἐνοικιαστής, καὶ ὅτι κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο οὐδόλως θὰ μετεβάλλοντο τὰ δώματα τῆς μητρὸς του. Ὁ Οὐρβανὸς δὲ ἀνέβη εἰς τὸν τρίτον ὄροφον, κ' ἐσώρευσε τὰ βιβλία του ἐντὸς μετριωτάτου οἰκῆματος, διαβεβαιῶν ὅτι εὐ-

ρίσκετο ἐξάιρετα, καὶ ὅτι ἀπήλαυεν ἐκεῖθεν λαμ-
πρῆς θέας πρὸς τὰ Ἡλύσια. Διαρκούσης τῆς ἀ-
πουσίας του παρεσκευάσθη ἡ εἰς τὴν ἐξοχὴν με-
τάβασις, καὶ ἡ Καρολίνα ἔγραφεν εἰς τὴν ἀδελ-
φὴν τῆς: «Μετρῶ τὰς ἡμέρας αἱ ὁποῖαι μᾶς
χωρίζουν ἀκόμη ἀπὸ τὴν μακκρίαν αὐτὴν ἐξο-
χὴν, ὅπου θὰ ἠμπορέσω τέλος πάντων νὰ περι-
πατῶ ὅσον θέλω καὶ ν' ἀναπνέω καθαρὸν ἀέρα.
Ἔχω πολλὰ ἄνθη τὰ ὁποῖα μυχρίνονται ἐπὶ τῆς
ἐστίας. Ἐπεθύμησα ἄνθη τοῦ ἀγροῦ.»

(Ἐπεται συνέχεια).

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

(Συνέχεια καὶ τέλος· ἴδε προηγούμε· φύλλον).

Ἡ διανοητικὴ ἀνάπτυξις ὑποσκάπτει τὴν αὔξησιν τοῦ
πληθυσμοῦ τῆς ἀνθρωπότητος. — Οἱ λόγοι ἀνεπιτήδευοι εἰς
τεκνοποιίαν. — Ἐπίκρισις τῆς θεωρίας ταύτης. — Ἡ ἐπι-
στήμη ἀνθρωποκτόνος. — Οἱ ἐφευρέται τῶν ἀνθρωποκτόνων ἐρ-
γάνων. — Μικρὰ πολεμικὴ ἐπιθεώρησις. — Τὰ ναύκλαστρα
καὶ ἱστορία τῶν εὐφλέκτων πολεμικῶν μιγμάτων. — Νέαι
ἀνακαλύψεις ἐν τῇ πολεμικῇ ἐπιστῇ. — Τὸ ταχυβόλον β-
πλον τοῦ αὐστριακοῦ Kropatschek. — Νέα μυροβόλος καὶ
μηχανισμὸς αὐτῆς. — Νέα ἐκρηκτικὰ ὀξυζία ἐκ νιτρογλυ-
κερίνης. — Μία παρήγορος σκέψις.

Ἐνῷ ἀκριβῶς σκοπεῖ ἡ ἐπιστήμη διὰ τῶν παν-
τοειδῶν ἐφευρέσεων καὶ ἀνακαλύψεων νὰ βελτιοῖ
τὰς ὑγιεινάς συνθήκας τῆς ζωῆς, ἰδίως τῆς λαϊ-
κῆς καὶ κατωτέρας τάξεως, πρὸς παράτασιν, ὅσον
τὸ δυνατὸν, μεγαλειτέραν τῆς διαρκείας τοῦ βίου
καὶ τὴν αὔξησιν οὕτω τοῦ πληθυσμοῦ· ἐνῷ, λέ-
γομεν, ἡ ἐπιστήμη ἀναπτυσσόμενη καὶ προοδεύ-
ουσα ἐργάζεται ἀνεנדότως διὰ τὸ καλὸν τῆς ἀν-
θρωπότητος, φαίνεται, ὅτι ἐξ ἄλλου αὕτη βραίνει
ἐν τῇ προόδῳ ὑποσκάπτουσα τὴν ἀριθμητικὴν
αὔξησιν καὶ τὸν πολλαπλασιασμὸν τῆς ἀνθρωπό-
τητος, περιορίζουσα μεγάλως τὴν ἀνθρωπίνην γέ-
νεσιν καὶ ἀναπαραγωγὴν.

Τουλάχιστον τὸ παράδοξον τοῦτο θέμα ὑπε-
στήριξεν ἐσχάτως ἐν πλήρει συνεδριάσει τῆς ἐν
Παρισίοις Ἀκαδημίας τῆς Ἰατρικῆς εἰς τῶν αὐ-
τόθι διακεκριμένων ἱατρῶν καὶ καθηγητῶν, ὁ
ἀκαδημαϊκὸς Hardy, προκειμένου ὑπὸ συζήτη-
σιν τοῦ αἰτίου τῆς ὀσμῆραι ἐλαττώσεως τοῦ
πληθυσμοῦ τῆς Γαλλίας.

Κατὰ τὸν Hardy, ἡ ἐλάττωσις τῶν γεννή-
σεων εἶνε τὸ ἐναργῆς τεκμήριον καὶ τὸ παρή-
γορον σύμπτωμα τῆς διακοητικῆς καὶ ἠθικῆς
ὑπεροχῆς τοῦ ἀνθρώπου! Καθ' ὅσον δηλαδὴ
εὐρύνεται ὁ κύκλος τῶν ἐπιστημονικῶν γνώσεων
κατὰ τοσοῦτον περιορίζεται ἡ αὔξησις τοῦ πλη-
θυσμοῦ τῆς ἀνθρωπότητος· καθ' ὅσον δὲ λαός τις
προοδεύει εἰς τὴν ἐκοπολιστικὴν κίνησιν, καθ' ὅ-
σον τὸ ἄτομον ὑψοῦται ἐν τῇ σφαίρᾳ τοῦ πνεύ-
ματος καὶ ἀναπτύσσεται ἡ διανοητικὴ παραγω-

γῆ, κατ' ἀντίστροφον λόγον ἐλαττοῦται ἡ δύνα-
μις τῆς τοῦ σώματος παραγωγῆς.

Ἐκ τούτων δὲ ὁ σοφὸς ἐπιστήμων ἐξάγει τὸ
κατ' αὐτὸν λίαν εὐχάριστον συμπέρασμα: Ἐσμὲν
καταγοητευμένοι, ὅτι δὲν τεκνοποιοῦμεν πλέον
συχνὰ ὡς πρότερον, διότι τοῦτο εἶνε διαπρύ-
σιος ἀπόδειξις τοῦ ὑψηλοῦ βαθμοῦ τοῦ πολιτι-
σμοῦ καὶ τῆς πνευματικῆς ἀναπτύξεως, εἰς ἣν
ἐφθάσαμεν!...

**

Τὴν παράδοξον δὲ ταύτην θεωρίαν ὁ Hardy
ὑπεστήριξε διὰ τῆς στατιστικῆς ἐξετάσεως τῶν
παραγωγῶν γεννητικῶν δυνάμεων μόνων τῶν
μελῶν τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας, οἵτινες βε-
βαίως, δὲν δύναται τις ν' ἀρνηθῇ, ὅτι παριστώσι
τὸ ἐπίλεκτον ἄθος τῶν λογίων τῆς Γαλλίας.

Ἐν τῇ Γαλλικῇ Ἀκαδημίᾳ εἰσὶν ἐν ὄλῳ ἤδη
34 μέλη, ὧν τὰ 5 ἄγαμα· ἐκ τῶν ὑπολειπομέ-
νων 29 ἐγγάμων, οἱ μὲν 9 εἰσὶν ἄτεκνοι, ἤτοι
τὸ $\frac{1}{3}$ περίπου τῶν ἐγγάμων· οἱ δὲ 20 γόνιμοι
ἔχουσι πάντες ὀλίγιστα τέκνα 1—2—3 μόνον,
ἐκτὸς ἐνός, ὅστις κέκτηται 7 τέκνα.

Ἐπομένως κατὰ τὴν θεωρίαν ταύτην τοῦ Har-
dy, ὅσῳ βραίνομεν εἰς τὴν διανοητικὴν ἀνάπτυ-
ξιν, τοσοῦτω γινόμεθα ἀνεπιτήδευοι εἰς τεκνο-
ποιίαν καὶ ἐπομένως, ὡς φαίνεται, ὅταν ὁ ἀνθρω-
πος φθάσῃ εἰς τὸ ἄκρον ἄωτον τῆς πνευματικῆς
ἀναπτύξεως, δὲν θέλει τότε ἀπέχει πολὺ καὶ ἐκ
τῆς συντελείας τῆς ὑπάρξεως αὐτοῦ ἐπὶ τῆς
γῆς!...

**

Ὁ καθητῆς καὶ διδάσκαλος ἡμῶν Hardy εἶνε
εἰς τῶν διακεκριμένων ἱατρῶν πεπροικισμένος ὑπὸ
φραντασίας καὶ πνεύματος λίαν εὐφυοῦς, ἐπὶ πλέον
δὲ περιβάλλεται ὑπὸ τῆς ἀκαδημαϊκῆς χλαμύ-
δος τῆς ἀπονεμούσης αὐτῷ τὸν τίτλον καὶ τὴν
ιδιότητα τοῦ ἀθανάτου (immortel), πλὴν ἀτυ-
χῶς ἢ εὐτυχῶς καὶ περ ἀθάνατος δὲν εἶνε καὶ
ἀναμάρτητος. Ἀκριβῶς δὲ ἐν τῇ ἐξελιζέται τῆς πα-
ραδόξου ταύτης θεωρίας του ἡμάρτησε μεγάλως
παραβλέψας τόσα ἄλλα παραγωγὰ αἰτία τῆς
ἐν Γαλλίᾳ ἐλαττώσεως τοῦ πληθυσμοῦ καὶ ἐκ τῆς
στατιστικῆς 29 μόνον γάμων ἐπιχειρήσας νὰ οἰ-
κοδομήσῃ θεωρίαν κρίνουσαν τοσοῦτον τολμηρῶς
περὶ τοῦ μέλλοντος ἑκατομμυρίων ἀνθρώπων!

Τὴν θεωρίαν ταύτην δὲν ἔχομεν ἀνάγκην ν' ἀ-
ποδειξώμεν ἐσφαλμένην ἀναφέροντες ἐνταῦθα πλη-
θὺν ἄλλων ἐγγάμων σφόδρα διακρινομένων ἐπὶ
ἐκτάκτω γονιμότητι πνεύματος ἅμα καὶ τέκνων·
καὶ αὐτοῦ ἔτι τοῦ ἐσχάτως εἰσελθόντος ὡς μέλους
εἰς τὴν Γαλλικὴν Ἀκαδημίαν Φερδινάνδου Λεσ-
σῆς τὰ σπλάγχνα καταβοῶσι τῆς θεωρίας ταύ-
της, διότι ὁ ἀνὴρ καὶ ἐκτάκτου διανοητικῆς ἀ-
ναπτύξεως εἶνε καὶ πατὴρ 18 ἐν ὄλῳ τέκνων ἐγέ-